

Bruksela, 20 czerwca 2022 r.
(OR. en)

10179/22

COTER 153
COPS 285
RELEX 836
CT 121

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	9512/22 + COR 1 + COR 2
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie zewnętrznego wymiaru stale ewoluującego zagrożenia terroryzmem i brutalnym ekstremizmem

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie zewnętrznego wymiaru stale ewoluującego zagrożenia terroryzmem i brutalnym ekstremizmem, zatwierdzone przez Radę na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2022 r.

**Konkluzje Rady w sprawie zewnętrznego wymiaru stale ewoluującego zagrożenia
terroryzmem i brutalnym ekstremizmem**

Wprowadzenie

1. Zgodnie ze Strategicznym kompasem na rzecz bezpieczeństwa i obrony zatwierdzonym przez Radę Europejską 25 marca Rada uznaje, że terroryzm i brutalny ekstremizm we wszystkich formach i niezależnie od swoich źródeł nadal stanowią poważne wyzwanie w otoczeniu strategicznym, na które już wpływają liczne geopolityczne zmiany i rosnąca niestabilność. Z tego względu Rada ponownie deklaruje swoją niezachwianą wolę ochrony obywateli UE przed tymi zagrożeniami i sprawienia, by UE mogła stać się silniejszym gwarantem bezpieczeństwa o większych zdolnościach, a zarazem potwierdza swoje podstawowe wartości i zasady spójne z prawem międzynarodowym, w szczególności prawem międzynarodowym praw człowieka i prawem humanitarnym. W tym celu Rada uznaje, że konieczne jest wzmocnienie zaangażowania wielostronnego i zacieśnienie współpracy ze strategicznymi partnerami międzynarodowymi, tam gdzie służy to interesom UE.
2. W tym kontekście Rada przypomina, że najsurowiej potępiła niczym niesprobowaną, nieuzasadnioną i nielegalną agresję wojskową Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, który to akt rażąco narusza prawo międzynarodowe i zasady Karty Narodów Zjednoczonych oraz podważa bezpieczeństwo i stabilność w Europie i na świecie. Rada poważnie obawia się, że agresja ta może mieć długofalowy wpływ na zagrożenie terrorystyczne zarówno w obrębie UE, jak i na szczeblu globalnym.

3. Rada podkreśla, że ocena i zobowiązania wynikające z jej konkluzji w sprawie działań zewnętrznych UE w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczania tych zjawisk z 15 czerwca 2020 r. zachowały swoją aktualność. Stanowią one – wraz z poprzednimi konkluzjami z 9 lutego 2015 r. i 19 czerwca 2017 r. oraz zgodnie ze strategią UE w dziedzinie walki z terroryzmem z 2005 r., Europejską agendą bezpieczeństwa oraz globalną strategią UE z 2016 r., jak również ze strategią UE w zakresie unii bezpieczeństwa z 24 lipca 2020 r. oraz z planem dla UE w dziedzinie zwalczania terroryzmu z 9 grudnia 2020 r. – solidne i trwałe ramy polityczne ambitnego europejskiego zaangażowania na arenie światowej.
4. Przyjęte dzisiaj nowe konkluzje Rady mają zatem na celu zadbanie o to, by wytyczne polityczne, które ukierunkowują nasze wspólne działania, nadal były adekwatne do realnego narażenia UE na zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa. Dlatego też konkluzje te będą dotyczyły przede wszystkim niedawnych istotnych zmian w charakterze samych zagrożeń, a także zmian globalnego kontekstu, w którym UE stara się zapobiegać terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz je zwalczać.

Stale ewoluujące międzynarodowe zagrożenie terrorystyczne

5. Rada podkreśla, że Daisz, Al-Kaida i ich poplecznicy nadal stanowią największe zagrożenie terrorystyczne na świecie. Mimo utraty kontroli terytorialnej nad częściami Iraku i Syrii oraz mimo stałych i silnych ataków na jego przywództwo Daisz świadomie powrócił do konspiracyjnej działalności partyzanckiej z zamiarem dalszego destabilizowania obu państw, uwolnienia uwięzionych bojowników, utrzymania swojego wpływu i miejscowych zwolenników, zachowania źródeł finansowania i wreszcie odzyskania zdolności do projekcji zagrożeń. W tym kontekście Rada apeluje do UE i jej państw członkowskich, aby skoncentrowały się na wzmacnianiu swojego kompleksowego podejścia i utrzymały niezmienną determinację w zwalczaniu terroryzmu w Iraku i Syrii wraz ze światową koalicją przeciwko Daiszowi i z innymi kluczowymi partnerami, a jednocześnie by zdecydowanie przeciwdziałały zagrożeniu, jakim jest ekspansja globalnych sieci obu organizacji terrorystycznych. Ponadto Rada ponownie zaznacza, że konieczne jest polityczne rozstrzygnięcie konfliktu w Syrii zgodnie z rezolucją nr 2254 Rady Bezpieczeństwa ONZ.

6. Rada odnotowuje, że szczególnie niepokojący wzrost zagrożenia terroryzmem i brutalnym ekstremizmem odnotowywany jest w niektórych regionach w Afryce, w tym w Sahelu, gdzie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się tego zjawiska w kierunku Afryki Zachodniej i Zatoki Gwinejskiej. W związku z tym Rada potwierdza swoje poparcie dla inicjatyw prowadzonych pod afrykańskim przywództwem, które mają na celu włączenie prewencji i ochrony ludności cywilnej w główny nurt działań antyterrorystycznych, jak ogłoszono podczas 6. szczytu UE–UA, który odbył się w Brukseli 17–18 lutego 2022 r. Zarówno Daisz, jak i Al-Kaida zdołały wykorzystać próżnię w obszarze bezpieczeństwa, gospodarki, spraw społecznych oraz zarządzania, aby wesprzeć terytorialną ekspansję swoich lokalnych popleczników. Rada z dużym niepokojem odnotowuje, że w coraz większej liczbie państw następuje odejście od demokratycznych zasad i praworządności, a w podatnych regionach postępuje militaryzacja i rozwijają się podmioty stosujące przemoc. Mając to na uwadze, Rada wyraża przekonanie, że rozmieszczanie rzekomo prywatnych firm wojskowych – takich jak sponsorowana przez Rosję grupa Wagnera, która, pod pretekstem walki z terroryzmem, przyczynia się do zubożania lokalnych zasobów naturalnych, rażąco narusza prawa człowieka i potęguje napięcia etniczne – w dłuższej perspektywie służy interesom Daiszu, Al-Kaidy i popierających ich grup i organizacji.

7. Przejęcie władzy w Afganistanie przez talibów tworzy dla UE duże wyzwania w obszarze zwalczania terroryzmu: może tam dojść do regionalnego rozprzestrzenienia się skutków tego przejęcia oraz do powrotu Daiszu Prowincji Chorasán, która to organizacja stanowi teraz największe zagrożenie terrorystyczne w tym państwie. Rada ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie związkami talibów z główną częścią Al-Kaidy oraz z jej odłamem regionalnym (Al-Kaidą Subkontynentu Indyjskiego –AQIS) i ocenia, że ugrupowania te prawdopodobnie skorzystają w dłuższej perspektywie z obecnej sytuacji, aby uzyskać i zapewnić na dłużej finansowanie, m.in. podejmując różnego rodzaju nielegalne działania przemytnicze, a także aby zdobyć nowych członków, co może skutkować odbudową ich zdolności do stworzenia bezpośredniego zagrożenia dla europejskich interesów. Rada przypomina o jednoznacznym wezwaniu talibów do zerwania wszelkich bezpośrednich i pośrednich powiązań z międzynarodowym terroryzmem i będzie ściśle monitorować rozwój sytuacji, zgodnie ze swoimi konkluzjami z 15 września 2021 r. i rezolucją nr 2593 Rady Bezpieczeństwa ONZ. Odnotowując środki zalecane w unijnym planie działania na rzecz zwalczania terroryzmu dotyczącym Afganistanu, Rada deklaruje gotowość do uruchomienia wszystkich narzędzi, jakimi dysponuje, w celu zapewnienia, aby Afganistan nie stał się ponownie bezpiecznym miejscem dla organizacji terrorystycznych.
8. Rada zwraca uwagę, że należy zająć się kluczowym wyzwaniem, jakim jest zdolność Daiszu i Al-Kaidy do przyciągania na całym świecie bezprecedensowej liczby zwolenników. Mimo wojskowych niepowodzeń, których doświadczyły obie organizacje w niedawnej przeszłości, stała obecność licznych, głównie lokalnych, ale i zagranicznych bojowników terrorystycznych w wielu regionach, zwłaszcza w Iraku i Syrii, wciąż stanowi poważne ryzyko dla bezpieczeństwa. Zauważając, że bez należytego rozwiązania wspomnianej kwestii zwycięstwo nad tymi ugrupowaniami nie będzie trwałe, Rada podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą dalej rozwijać kompleksowe podejście służące zapobieganiu rekrutacji bojowników terrorystycznych w podatnych społecznościach, w tym wśród młodzieży, poprzez zajęcie się ich potrzebami humanitarnymi, społecznymi i rozwojowymi. Zaznacza także, że należy zapobiegać niewykrywanej relokacji bojowników terrorystycznych i ich rodzin, wspierać rozliczalność, określić dostosowane do okoliczności strategie deradykalizacji, resocjalizacji i reintegracji, zagwarantować, w razie konieczności, stosowne monitorowanie osób skazanych za terroryzm w czasie i po zakończeniu pobytu w więzieniu oraz zaoferować większe wsparcie państwom, które najsilniej odczuwają skutki zjawiska „powracających bojowników”.

9. Rada dostrzega rosnące zagrożenie ze strony prawicowego brutalnego ekstremizmu i terroryzmu, będące poważnym globalnym wyzwaniem dla UE i jej państw członkowskich. Międzynarodowe powiązania między ugrupowaniami i osobami reprezentującymi prawicowy brutalny ekstremizm i terroryzm nie polegają jedynie na komunikowaniu się w internecie, ale obecnie obejmują koordynację, finansowanie, rekrutowanie oraz dzielenie się taktykami operacyjnymi. Ponadto Rada zauważa wzrost działań przemocowych związanych z lewicowym brutalnym ekstremizmem i terroryzmem, które również wymagają stałego i ścisłego monitorowania. Dlatego też wzywa do wspierania wspólnego zrozumienia tego zagrożenia i do zwiększenia międzynarodowego zaangażowania w walkę z brutalnym ekstremizmem i terroryzmem, które są uwarunkowane politycznie, w tym w obszarze narracji przeciwstawnych, wymiany informacji, budowania zdolności i upowszechniania najlepszych praktyk, m.in. poprzez krzewienie krytycznego myślenia, umiejętności cyfrowych oraz bezpieczeństwa publicznego w internecie, a także poprzez promowanie dialogu międzykulturowego i tolerancji w drodze działań edukacyjnych na wszystkich poziomach.
10. Rada wyraża zaniepokojenie w związku z rosnącym zagrożeniem, jaki stanowią rodzimy terroryzm i zamachy przeprowadzane przez sprawców działających w pojedynkę. Odnotowuje, że globalne organizacje terrorystyczne umyślnie stosują strategię skierowaną na inspirowanie osób, które w większości przypadków nie miały wcześniejszych powiązań z międzynarodowym terroryzmem i działają głównie w sposób prymitywny, co sprawia, że trudniej przeciwdziałać ich postępowaniu. Ta strategia nasiliła się podczas pandemii COVID-19, kiedy izolacja osób podatnych na tę strategię była większa i były one bardziej ekspozowane na często szybką radykalizację, zwłaszcza w internecie. W związku z tym Rada podkreśla, że należy kontynuować inwestowanie we wspólną analizę i wykrywanie radykalizacji w internecie i poza nim, a także zapobieganie temu zjawisku.

11. Rada z niepokojem odnotowuje szerzenie się ideologii brutalnego ekstremizmu, które mogą przygotowywać grunt pod terroryzm. Podkreśla, że należy zapobiegać upowszechnianiu i finansowaniu wszelkich rodzajów propagandy brutalnego ekstremizmu, w tym islamistycznej ideologii brutalnego ekstremizmu, sprzecznych z prawami podstawowymi i podstawowymi wolnościami, które są trzonem unijnych wartości i zasad. Mając to na uwadze, Rada szczególnie apeluje o zajęcie się wyzwaniem, jakim jest nieprzejrzyste finansowanie ze strony zagranicznych podmiotów, które wspomaga niepożądany wpływ na organizacje obywatelskie i religijne w obrębie UE i na skalę globalną. Apeluje też, by określić skuteczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniu, które tworzą organizacje, osoby i podmioty bezpośrednio działające w celu radykalizowania, indoktrynowania i inspirowania ludzi do popełniania aktów terrorystycznych i z użyciem przemocy.

Wykorzystywanie nowych technologii do celów terrorystycznych

12. Rada uznaje, że nowe technologie to przede wszystkim ogromna szansa dla gospodarki i społeczeństw UE i że można je wykorzystywać również do zwalczania terroryzmu oraz do przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi i zapobiegania temu zjawisku. Zarazem podkreśla, że należy uwzględniać uzasadnione obawy dotyczące bezpieczeństwa, które wiążą się z potencjalnym niewłaściwym wykorzystywaniem niektórych z tych narzędzi (takich jak drukowanie przestrzenne, systemy bezzałogowego statku powietrznego itp.) przez terrorystów. Dlatego Rada zachęca UE do utrzymania kompleksowego, wielostronnego podejścia przewidującego silne kontakty z krajami partnerskimi, forami multilateralnymi, sektorem prywatnym i środowiskiem akademickim, a także konstruktywne uczestnictwo społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji działających na rzecz praw kobiet oraz organizacji, na czele których stoją kobiety i młodzież.

13. Rada zwraca uwagę na kluczowe znaczenie przestrzegania wolności wypowiedzi i innych praw podstawowych, które odgrywają zasadniczą rolę w demokratycznych społeczeństwach. Uznaje, że istotna część walki z radykalizacją prowadzącą do terroryzmu musi być prowadzona online, w czasach gdy międzynarodowe organizacje terrorystyczne w dużym stopniu polegają na narzędziach cyfrowych, aby szerzyć swoją propagandę, rekrutować i zostawiać coraz większy ślad w internecie. Choć przyjęcie rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym i przyjęcie aktu o usługach cyfrowych uczyniły UE liderem tej walki, osiągnięcia techniczne nadal mają słabe punkty, które ugrupowania terrorystyczne są w każdej chwili gotowe wykorzystać, aby utrzymać swoją obecność w internecie. Działania tych ugrupowań obejmują szkodliwe akty w cyberprzestrzeni dokonywane w drodze nadużyć na mniejszych platformach, często w oparciu o technologię blockchain i sieć zdecentralizowaną, co dodatkowo utrudnia wykrywanie, a w stosownych przypadkach, usuwanie nielegalnych treści. W związku z tym Rada apeluje do branży technologicznej, a zwłaszcza do platform internetowych, niezależnie od ich wielkości, aby przyjęły na siebie większą odpowiedzialność za zapobieganie rozpowszechnianiu w internecie treści dotyczących terroryzmu i brutalnego ekstremizmu, oraz za przeciwdziałanie temu rozpowszechnianiu, także w drodze amplifikacji algorytmicznej.

14. Rada potwierdza kluczowe znaczenie odcięcia – zgodnie ze standardami UE i Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) – źródeł finansowania terroryzmu, w tym nielegalnego handlu na przykład dobrami kultury. Odnotowuje też z niepokojem ryzyko, jakie wiąże się z coraz większym stosowaniem przez terrorystów nowych i anonimowych form płatności przy użyciu e-pieniądza, kryptoaktywów i technologii blockchain, pieniędzy mobilnych oraz kart przedpłaconych. Wzywa zatem UE i jej państwa członkowskie do wspierania krajów partnerskich w celu zapewnienia częstszego przestrzegania wymogów UE i FATF oraz do nasilenia działań, które rozwiążą problem anonimowości transakcji, czyli do śledzenia, wykrywania, karania i skutecznego eliminowania podmiotów dokonujących nielegalnych transferów pieniędzy. W tym celu Rada zachęca branżę technologii finansowych do aktywniejszej współpracy z jednostkami analityki finansowej, organami ścigania i służbami prowadzącymi dochodzenia sądowe. Rada dostrzega zasadniczą rolę organizacji non-profit i podkreśla, że należy je włączyć do walki z brutalnym ekstremizmem jako głównych partnerów. Ponownie zaznacza, jak ważne jest niezakłócanie i nieutrudnianie działalności społeczeństwa obywatelskiego oraz zapewnienie, by środki przeznaczone na przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu nie były niewłaściwie wykorzystywane do atakowania lub kryminalizowania legalnych podmiotów humanitarnych lub obrońców praw człowieka. Jednocześnie Rada apeluje do państw członkowskich o pełne współdziałanie z organizacjami non-profit poprzez przyjęcie podejścia opartego na ryzyku, a także ukierunkowanych i proporcjonalnych środków mających na celu zapobieganie wszelkim nadużyciom ze strony terrorystów lub na ich rzecz.

Konieczność potwierdzenia przez UE swoich podstawowych wartości i zasad

15. Rada wyraża ubolewanie, że walka z terroryzmem staje się coraz bardziej upolityczniona. Z jednej strony organizacje terrorystyczne coraz częściej starają się wykorzystywać słabość systemów rządzenia, zwłaszcza w państwach najbardziej niestabilnych, dążąc do narzucenia swojej dominacji, uzyskania poparcia lokalnej ludności i przedstawiania siebie jako bardziej uprawnionej i skuteczniejszej alternatywy dla rządów. Ponadto reżimy, głównie autorytarne, stale podejmują otwarte próby podważenia zdolności społeczności międzynarodowej do zaprezentowania jednolitego frontu przeciwko terroryzmowi i chcą wykorzystywać zwalczanie terroryzmu jako pretekst do osiągnięcia własnych celów politycznych, co przyczynia się do zwiększenia polaryzacji w tej kwestii na forach wielostronnych. W związku z tym Rada podkreśla, że należy dać silny odpór wszelkim próbom upolitycznienia walki z terroryzmem, w tym na forach międzynarodowych. UE i jej państwa członkowskie będą dążyć do utrzymania i promowania podejścia uwzględniającego obiektywne fakty i ewolucję zagrożenia, mając przy tym na uwadze, że kompleksowe zapobieganie terroryzmowi i zwalczanie go wymaga wspierania solidnych, inkluzywnych i demokratycznych modeli rządów bazujących na poszanowaniu praw człowieka.
16. W kontekście rosnącej rywalizacji systemowej na arenie światowej Rada ponownie zdecydowanie stwierdza, że demokracja, przejrzystość, rozliczalność, uwzględnianie aspektu płci oraz przestrzeganie prawa międzynarodowego, w tym poszanowanie praw człowieka i praworządności, oraz przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego to jedyna trwała odpowiedź na terroryzm i brutalny ekstremizm. Rada z ogromnym niepokojem odnotowuje, że w wielu państwach zmagających się z terroryzmem dyktatury oraz reżimy wojskowe i autorytarne zyskują na sile i że z doświadczenia wynika, że takie modele rządzenia jeszcze zwiększają zagrożenie terroryzmem. UE i jej państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby w centrum ich działań w kontekstach dwustronnych i wielostronnych nadal było promowanie i przestrzeganie podstawowych wartości, a zarazem powinny wzmocnić powiązanie między stosowaniem tych wartości i zasad a pomocą, którą dostarczają lub są gotowe dostarczać w celu zapobiegania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczania ich na całym świecie.

17. Rozwiązanie problemu bezkarności osób popełniających akty terrorystyczne oraz zadbanie o uznanie ofiar i udzielanie im odpowiedniej pomocy, wsparcia i rekompensaty mają absolutnie kluczowe znaczenie dla udanego wyeliminowania zagrożeń terrorystycznych w długiej perspektywie. Rada apeluje zatem o kontynuowanie działań w zakresie budowania zdolności unijnych z myślą o wzmocnieniu potencjału partnerów, jeśli chodzi o odpowiednie prowadzenie dochodzeń i ścigania w sprawach dotyczących terroryzmu, z należyтым poszanowaniem praw człowieka i praworządności. Uznając kluczową rolę, którą ofiary i ich rodziny mogą odegrać, m.in. w zwalczaniu propagandy terrorystycznej, Rada podkreśla także, że konieczne jest promowanie solidarności międzynarodowej i zapewnienie, aby ofiary i ich rodziny były traktowane z godnością i szacunkiem.
18. Rada ponownie wyraża przekonanie, że terroryzm i brutalny ekstremizm są do uniknięcia. Wyeliminowanie ich wymaga stałego, kompleksowego i globalnego wysiłku, który nie może polegać jedynie na działaniach wojskowych, ale który obejmie również działania cywilne podejmowane przez całe społeczeństwo w celu usunięcia pierwotnych przyczyn zagrożenia, takich jak nierówności społeczno-gospodarcze, brak dobrego zarządzania, wpływ przestępczości zorganizowanej i zmiana klimatu. Ochrona dziedzictwa kulturowego również może odegrać istotną rolę w promowaniu pokoju, demokracji, zrównoważonego rozwoju i w zapobieganiu terroryzmowi w drodze wspierania tolerancji, dialogu i wzajemnego zrozumienia. Rada uznaje, że ten globalny wysiłek powinien mieć wymiar silnie uwzględniający aspekt płci, tak aby można było przeanalizować wpływ stereotypów płci i przemocy uwarunkowanej płcią na terroryzm i brutalny ekstremizm, a zarazem zadbać o promowanie aktywnego i konstruktywnego udziału kobiet w działaniach w zakresie prewencji i zwalczania terroryzmu. To kompleksowe podejście powinno między innymi obejmować pomoc humanitarną w miejscach, w których sytuacja jest najtrudniejsza, pomoc stabilizacyjną w państwach wychodzących z kryzysu, współpracę na rzecz rozwoju oraz zwiększone inwestycje w zapobieganie brutalnemu ekstremizmowi i przeciwdziałanie mu w drodze wzmocnionych partnerstw z podmiotami lokalnymi. Podtrzymując swoje zaangażowanie w tych kwestiach, Rada przypomina również o znaczeniu odpowiedzialności lokalnej oraz o tym, że główna odpowiedzialność za przedmiotową walkę spoczywa na rządach państw, które w pierwszej kolejności konfrontują się z tymi zagrożeniami.

19. Rada dostrzega bardzo istotną działalność międzynarodowych i pozarządowych podmiotów humanitarnych, polegającą na zapewnianiu niezbędnego wsparcia ludności, która jest w potrzebie i odczuwa skutki konfliktów i braku stabilności; Rada odnotowuje przy tym, że ta pomoc humanitarna w ostatecznym rozrachunku zapobiega ponownemu pojawieniu się zagrożenia na obszarach uwolnionych spod kontroli organizacji terrorystycznych. Mając to na uwadze, Rada ponownie wyraża przekonanie, że polityka zwalczania terroryzmu oraz działania humanitarne, których podstawą są zasady humanitaryzmu, bezstronności, neutralności i niezależności, mogą wzajemnie się wzmacniać. Zgodnie z zobowiązaniami podjętymi w ramach Europejskiego Forum Humanitarnego, które odbyło się 21–23 marca 2022 r., Rada ponownie deklaruje, że jest zdeterminowana chronić przestrzeń humanitarną i przyjąć konkretne środki mające na celu zapobieganie wszelkiemu potencjalnemu negatywnemu wpływowi działań antyterrorystycznych na prowadzoną zgodnie z zasadami działalność humanitarną bez podważania integralności unijnych struktur zwalczania terroryzmu. Środki te powinny między innymi wiązać się z konkretnymi rozwiązaniami służącymi ułatwianiu organizacjom non-profit dostępu do finansowania, eliminowaniu trudności wynikających ze zbyt uległej postawy sektora banków prywatnych i udzielaniu dalszych wytycznych organizacjom humanitarnym w zakresie ich praw i obowiązków w ramach różnych unijnych systemów sankcji antyterrorystycznych.
20. Odnotowując, że międzynarodowe działania UE w zakresie zwalczania terroryzmu i brutalnego ekstremizmu są osłabiane coraz agresywniejszymi kampaniami manipulowania informacjami, w tym dezinformowaniem, fałszywymi informacjami i rozpowszechnianiem teorii spiskowych, Rada uznaje, że sukces działań w tej dziedzinie musi zostać wsparty komunikacją strategiczną i zwiększaniem odporności społeczeństw. Potrzebny jest zatem skoordynowany wysiłek, który pozwoli lepiej określić i wyjaśnić główne cele strategiczne UE, upowszechnić pozytywne narracje, nawiązać kontakty z odbiorcami w państwach trzecich i przeciwdziałać dezinformacji.

Rosnąca rola UE na globalnej scenie zwalczania terroryzmu

21. Nawiązując do Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony, Rada podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą zwiększyć międzynarodowe zaangażowanie w walkę z terroryzmem i brutalnym ekstremizmem, w pełni wykorzystując dostępne im narzędzia, tak aby wnieść wkład w odpowiednią zbiorową reakcję na terroryzm i brutalny ekstremizm oraz zagwarantować, że jest ona zgodna z ich priorytetami i wartościami, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i prawa międzynarodowego. Chociaż charakter zagrożeń sprawia, że zaangażowanie to ma wymiar globalny, priorytety, którymi kieruje się UE wraz ze swoimi państwami członkowskimi, powinny uwzględniać przede wszystkim realne narażenie UE i jej państw członkowskich na zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa. UE i jej państwa członkowskie powinny zatem starać się zwracać szczególną uwagę na swoje bliskie sąsiedztwo, w tym Sahel, Afrykę Północną, Lewant i wschodni rejon Morza Śródziemnego. Należy dalej zacieśniać współpracę z Bałkanami Zachodnimi, także poprzez stałe wdrażanie wspólnego planu działania dla Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania terroryzmu. Ponadto UE powinna nadal kierować swoją uwagę na konkretne regiony, w tym Azję Środkową i Indo-Pacyfik, w których obecność międzynarodowych organizacji terrorystycznych i reprezentujących brutalny ekstremizm może docelowo zagrozić bezpośrednio europejskiemu bezpieczeństwu.
22. Głównym elementem unijnej polityki zwalczania terroryzmu na świecie jest silne i oparte na zasadach zaangażowanie wielostronne. W tym kontekście Rada potwierdza, że należy dążyć do nawiązania i utrzymania intensywnej współpracy ze strategicznymi partnerami dwustronnymi, uznając kluczową rolę unijnych dialogów politycznych dotyczących bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu. Docenia czołową rolę Organizacji Narodów Zjednoczonych w tym obszarze i z zadowoleniem przyjmuje wysiłki, które podejmuje UE w celu wzmocnienia swojego strategicznego partnerstwa z właściwymi organami ONZ. Zgodnie z wytycznymi, które potwierdzono także w Strategicznym Kompasie, Rada ponownie podkreśla, że należy pogłębić wzmacniające obie strony i przynoszące korzyści partnerstwo strategiczne z NATO, w kontekście wdrażania wspólnych deklaracji z Warszawy (2016) i Brukseli (2018), m.in. w obszarze odporności na terroryzm i brutalny ekstremizm oraz budowania zdolności państw partnerskich. Ponadto Rada opowiada się za trwalszym zaangażowaniem UE we współpracę z międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się walką z terroryzmem i brutalnym ekstremizmem, w tym z OBWE, Radą Europy, Interpolem, oraz z wielostronnymi forami takimi jak Forum UE ds. Internetu i Apel z Christchurch.

23. Rada uznaje, że UE i jej państwa członkowskie muszą usprawnić koordynację swoich działań i opracować strategiczne podejście, co pozwoli zwiększyć ich zbiorową zdolność do wpływania na strategiczne ukierunkowywanie działań wspomnianych organizacji. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE udało się objąć stanowisko współprzewodniczącego Światowego Forum na rzecz Zwalczania Terroryzmu (GCTF), gdzie będzie mogła pomóc w kształtowaniu programu działań i praktyk w zakresie międzynarodowej polityki zwalczania terroryzmu oraz promować swoje wartości na tym polu. Rada odnotowuje, że powinno to zaowocować większym wsparciem i strategicznym zaangażowaniem na rzecz tej organizacji oraz na rzecz inspirowanych jej pracami instytucji (Światowego Funduszu na rzecz Zaangażowania Społeczności i Odporności Społecznej, Centrum „Hedayah” i Międzynarodowego Instytutu Sprawiedliwości i Praworządności). UE powinna także intensywnie działać w ramach światowej koalicji przeciwko ISIL/Daiszowi, jej grup roboczych i nowo powstałej Africa Focus Group, a także w ramach koalicji na rzecz Sahelu z myślą o wdrożeniu skoordynowanego i kompleksowego podejścia do zwalczania terroryzmu i brutalnego ekstremizmu. To międzynarodowe zaangażowanie powinno również uwzględniać potrzebę sprzyjania synergii między różnymi międzynarodowymi, regionalnymi i krajowymi inicjatywami przeciwdziałania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz konieczność unikania powielania działań.
24. Rada z zadowoleniem przyjmuje cenne prace sieci ekspertów ds. bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu, którzy są oddelegowani do niektórych delegatur UE, i zauważa, że sieć ta pozwala UE poszerzać zakres globalnych działań i zdolność do dokonania bardziej precyzyjnej oceny sytuacji lokalnej, a także podtrzymywać zaangażowanie dwu- i wielostronne. Mimo że w ostatnim czasie sieć ta nadal się rozrastała, Rada podkreśla, że należy zadbać o to, by możliwe było jej dalsze wzmacnianie i poszerzanie, dzięki czemu będzie ona w stanie reagować na zmiany geopolityczne oraz strategiczne potrzeby. Rada z zadowoleniem przyjmuje działania i analizy przeprowadzone niedawno przez ESDZ w tym obszarze i dotyczące m.in. zakresu geograficznego sieci, jej mandatu oraz koordynacji z działaniami państw członkowskich.

25. Ponadto Rada przypomina, że misje w dziedzinie WPBiO zgodnie ze swoimi mandatami wnoszą – w ramach zintegrowanego podejścia UE – cenny wkład, na który położono nacisk w umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, we wzmacnianie sektora bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości w państwach przyjmujących oraz w budowanie zdolności tych państw do skutecznego i praworządnego zapobiegania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz do ich zwalczania.

Bardziej strategiczne korzystanie z unijnych systemów sankcji antyterrorystycznych

26. Rada przypomina, że sankcje antyterrorystyczne to potężne narzędzie wspierania i wdrażania zewnętrznej polityki UE w zakresie zwalczania terroryzmu. Dlatego też z zadowoleniem przyjmuje fakt, że instrumenty te są stosowane częściej, by zbiorowo wspierać zdecydowane i ambitne działania UE poprzez nowe wpisy na listy sankcyjne, tam gdzie jest to istotne i możliwe; odzwierciedla to ewolucję zagrożenia i stanowi odpowiedź na pojawianie się nowych podmiotów odpowiedzialnych za terroryzm.

Fundamentem wiarygodności i skuteczności unijnej polityki sankcyjnej są: zgodność unijnych środków ograniczających z prawem międzynarodowym, w szczególności z międzynarodowym prawem humanitarnym, prawami człowieka i podstawowymi wolnościami, sprawiedliwość proceduralna i praworządność. W związku z tym Rada przypomina, że środki ograniczające są ukierunkowane, starannie dostosowane i proporcjonalne do celów, które mają osiągnąć. Rada uznaje, że sankcje muszą pełnić funkcję prewencyjną, i zobowiązuje się do pełnego uwzględniania – w ramach regularnych przeglądów – zmieniających się okoliczności i realiów zagrożenia ze strony podmiotów i osób objętych sankcjami, a także do odpowiedniego aktualizowania list sankcyjnych. W tym kontekście Rada nadal pozytywnie ocenia wszystkie działania podjęte w tym kierunku, w tym istotne prace Biura Rzecznika ONZ, które od czasu jego ustanowienia zwiększa sprawiedliwość i przejrzystość oenzetowskiego systemu sankcji wobec Daiszu i Al-Kaidy.

Rada zwraca uwagę na wspólne korzyści, jakie przynosi koordynowanie nakładania sankcji z innymi podmiotami międzynarodowymi, np. z Radą Bezpieczeństwa ONZ i państwami trzecimi. Ponadto zachęca do dalszego dialogu i nasilenia wysiłków mających na celu zapewnienie należytego zrozumienia szczególnych wymogów prawnych i proceduralnych UE oraz zapobieganie politycznej instrumentalizacji sankcji antyterrorystycznych.

Wdrożenie konkluzji i działania następce

27. Rada deklaruje silne poparcie dla zwiększenia synergii między wewnętrznym i zewnętrznym wymiarem działań UE w walce z terroryzmem i brutalnym ekstremizmem. Apeluje też o zbiorowy wysiłek wszystkich instytucji i państw członkowskich UE na rzecz przyczynienia się do realizacji priorytetów i osiągnięcia celów wskazanych powyżej. Niniejsze wytyczne polityczne należy uwzględniać zwłaszcza podczas określania przyszłego zaangażowania finansowego z państwami partnerskimi i organizacjami międzynarodowymi. Mając to na uwadze i zgodnie z celem określonym w Strategicznym Kompasie na rzecz bezpieczeństwa i obrony, Rada z zadowoleniem przyjmuje zainicjowanie przeglądu – który ma się zakończyć na początku 2023 r. – narzędzi i programów UE, które przyczyniają się do budowania zdolności antyterrorystycznych partnerów, z myślą o zwiększeniu ich skuteczności.
28. Rada uważa, że konieczne jest regularne dokonywanie przeglądu niniejszych konkluzji w celu zapewnienia, aby względy polityczne i strategiczne ukierunkowujące działania zewnętrzne UE przeciwko terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi nadal odpowiadały realiom zagrożenia.
-